

TTS Martin, s.r.o., Rakovo 92, 038 42 Rakovo

Zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel Sro, vložka č. 12453/L

IČO: 36 394 327

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2020

november 2021

O b s a h:

I. Všeobecné informácie a údaje

- 1.1. Základné údaje o spoločnosti
- 1.2. Rozhodujúce oblasti podnikania
- 1.3. Štruktúra spoločníkov a údaje o štatutárnych orgánoch
- 1.4. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí
- 1.5. Nadobúdanie vlastných obchodných podielov a podielov materskej účtovnej jednotky
- 1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja
- 1.7. Vplyvy činnosti spoločnosti na životné prostredie a na zamestnanosť
- 1.8. Významné udalosti po dátume účtovnej závierky

II. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku za rok 2020

- 2.1. Vyhodnotenie naplnenia zámerov v roku 2020
- 2.2. Obchodná politika Spoločnosti
- 2.3. Výnosy, náklady, výsledok hospodárenia a pridaná hodnota
- 2.4. Štruktúra majetku a kapitálu
- 2.5. Pomerové ukazovatele finančnej analýzy

III. Predpokladaný vývoj spoločnosti v roku 2021

- 3.1. Zásadné obchodné zámery a očakávania, zákaznícka orientácia
- 3.2. Významné riziká a neistoty
- 3.3. Predpoklad vybraných ukazovateľov na rok 2021

IV. Návrh na rozdelenie zisku za rok 2020

Prílohy:

1. Správa nezávislého audítora o overení účtovnej závierky k 31.12.2020

Poznámka: Správa nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky k 31. 12.2020 bola vyhotovená dňa 10.11.2021 a bola uložená do Registra účtovných závierok dňa 22.11.2021 ako samostatný dokument.

2. Účtovná závierka k 31.12.2020

Poznámka: Schválená Účtovná závierka k 31. 12.2020 bola zostavená dňa 28.6.2021 a bola predložená do Registra účtovných závierok dňa 16.11.2021 ako samostatný dokument.

Poznámka: Dodatok správy nezávislého audítora k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe za rok 2020 bol vyhotovený dňa 14.12.2021 a bude uložený do Registra účtovných závierok ako samostatný dokument

I. Všeobecné informácie a údaje

1.1. Základné údaje o spoločnosti a ich zmeny v roku 2019

- a) spoločnosť **TTS Martin, s.r.o.**, so sídlom Rakovo 92, 038,42 Rakovo (ďalej len „Spoločnosť“) bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 23.8.2000 a vznikla zápisom do obchodného registra dňa 1.10.2000 (Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.12453/L).
- b) v roku 2020 nedošlo k žiadnym zmenám v údajoch, ktoré sa povinne zapisujú do obchodného registra.

1.2. Rozhodujúce oblasti podnikania

Hlavnými činnosťami Spoločnosti sú:

- výroba elektrických zdrojových agregátov (EZA) a kogeneračných jednotiek (KGJ),
- projektová, inžinierska a stavebná príprava vrátane dodávky a inštalácie EZA a KGJ,
- modernizácia, výroba a dodávka rozvádzačov,
- záručný a pozáručný servis a zmluvná údržba dodaných zariadení,
- výskum a vývoj v oblasti prírodných a technických vied.

1.3. Štruktúra spoločníkov a údaje o štatutárnych orgánoch

Základné imanie Spoločnosti predstavuje od 6.9.2018 sumu 200 000,00 € a je v celom rozsahu splatené peňažnými vkladmi spoločníkov.

a) štruktúra spoločníkov

Spoločník	Stav k 31.12.2020		Stav k 31.12.2019	
	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %	Podiel na ZI v €	Podiel na ZI v %
Ing. Vladimír Korec	190 000,00	95,0	190 000,00	95,0
Ing. Ondrej Korec	10 000,00	5,0	10 000,00	5,0
S p o l u	200 000,00	100,0	200 000,00	100,0

Výška podielu spoločníkov na hlasovacích právach je zhodná s ich podielom na základnom imaní Spoločnosti.

b) orgány Spoločnosti (právny stav platný od 1.1.2015):

- ba) konatelia: Ing. Vladimír Korec, Ing. Ondrej Korec
- bb) valné zhromaždenie: spoločníci podľa ods. 1.3. písm.a)

1.4. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí a ani neuvažuje v blízkej dobe s jej zriadením.

1.5. Nadobúdanie vlastných obchodných podielov a podielov materskej účtovnej jednotky

Spoločnosť v roku 2020 nenadobudla vlastné obchodné podiely ani akcie, podiely alebo dočasné listy v iných spoločnostiach a tieto nevlastnila ani pred rokom 2020.

1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Spoločnosť v roku 2020 realizovala päť projektov Výskumu a Vývoja, z toho 3 nové projekty v oblasti technických vied s nákladmi v sume 7 729 € a pokračovala v projektoch zahájených v roku 2019 a to:

- a) projekt „Vývoj produktovej rady kogeneračných jednotiek na báze motorov RRBE pre veľké projekty ekologizácie teplární“, na ktorý v roku 2020 vynaložila náklady v sume 121 495 € - pokračovanie v projekte,
- b) projekt „Vývoj riadiaceho systému pre ostrovné riadenie Energocentra skleníka“, na ktorý v roku 2020 vynaložila náklady v sume 8 632 € - pokračovanie v projekte.

Obidva tieto projekty boli ukončené v roku 2020.

Náklady na vývoj v roku 2020 dosiahli spolu čiastku 137 856 € a za rok 2019 predstavovali sumu 83 645 €.

1.7. Vplyv činnosti Spoločnosti na životné prostredie a na zamestnanosť

a) vplyv činnosti na životné prostredie

Spoločnosť má vypracovaný plán environmentálneho manažmentu a udelený certifikát ISO 14001 pre zabezpečenie znižovania dopadov činnosti na životné prostredie. Od roku 2010 sa zameriava na výskum a vývoj možností využívania alternatívnych palív pri výrobe elektrickej energie a tepla, čoho vrcholom bol projekt v hodnote takmer 1,6 milióna € zameraný hlavne na energetické využívanie odpadov.

Spoločnosť je už druhú dekádu dodávateľom zariadení pre kombinovanú vysokoúčinnú výrobu elektriny a tepla z obnoviteľných zdrojov energie čoho najvýznamnejším príkladom je zrealizovaný projekt „Ekologizácie spoločnosti Martinská teplárenská, a.s., Martin“, vďaka ktorému bolo možné od vykurovacej sezóny 2020/2021 úplne odstaviť v Martinskej teplárni využívanie uhlia.

Zo strany štátneho dozoru životného prostredia neboli v roku 2020 Spoločnosti uložené žiadne sankcie.

b) informácie o zamestnanosti

Ukazovateľ	zamestnanci spolu		z toho vedúci zamestnanci	
	rok 2020	rok 2019	rok 2020	rok 2019
Priemerný počet zamestnancov	46	47	6	6
Osobné náklady celkom (v €)	1 234 298	1 206 243		
Čerpanie sociálneho fondu (v €)	4 295	5 682		

V roku 2021 Spoločnosť neuvažuje s výraznejšou zmenou v úrovni zamestnanosti.

1.8. Významné udalosti po dátume účtovnej závierky

Od dátumu, ku ktorému bola zostavená účtovná závierka - od 31. decembra 2020, do dňa vyhotovenia tejto výročnej správy za rok 2020, nenastali v Spoločnosti žiadne udalosti, ktoré by mali významný vplyv na stav majetku a záväzkov Spoločnosti k 31.12.2020 a na jej výsledky vykázané v účtovnej závierke a ani na jej pokračovanie v doterajšej činnosti.

II. Správa o podnikateľskej činnosti a o stave majetku za rok 2020

2.1. Vyhodnotenie naplnenia zámerov v roku 2020

Spoločnosť v roku 2020 výrazne - o viac ako o ¼, prekročila zámer v objeme **tržieb z predaja výrobkov a služieb** hlavne výrazne vyšším predajom svojich štandardných výrobkov, ktorý medziročne vzrástol o viac ako 1 mil. €. Mierne boli v roku 2020 prekročené aj plánované tržby z fakturácie „klasických“ služieb - zákaziek mimo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“

Tržby Spoločnosti za služby zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ predstavujú za rok 2020 objem 4 812 tis. €, čo je plánovaná úroveň tržieb dohodnutá v zmluve o dielo uzavretou v roku 2018 na predmetnú zákazku.

Tržby z predaja štandardných výrobkov a klasických služieb dosiahnuté za rok 2020 - v objeme 5 489 tis. €, predstavujú mierne nižšiu úroveň ako bola ich úroveň v rokoch 2016 až 2019, kedy tieto tržby dosiahli v priemere 6 080 tis. € ročne.

Ukazovateľ	Zámer 2020 (v tis. €)	Skutočnosť 2020 (v tis. €)
Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	8 200	10 301,3
Výsledok hospodárenia pred zdanením	750	1 155,4
Majetok celkom (netto)	11 000	14 404,1
z toho: pohľadávky	6 200	10 592,5
Záväzky celkom (vrátane časového rozlíšenia pasív)	9 150	12 192,4
Výdavky na obstaranie dlhodobého majetku	80	72,4

Výrazné prekročenie plánovaných tržieb sa pozitívne prejavilo aj v naplnení zámeru v **zisku pred zdanením** za rok 2020, ktorý je viac o ½ vyšší ako bol zámer Spoločnosti. Okrem vyšších tržieb z hlavnej činnosti prispeli v roku 2020 k prekročeniu zámeru v zisku aj úspory materiálových nákladov - najmä nakupovaných poddodávok za zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“, ktorých časť externých nákupov Spoločnosť v roku 2020 nahradila vlastnými personálnymi a technickými kapacitami.

Predpoklad úrovne **celkového majetku** Spoločnosti bol v roku 2020 výrazne prekročený najmä vplyvom vyšších, do 31.12.2020 neuhradených, pohľadávok z obchodného styku, čo súvisí s termínovým posunom prác na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“.

Úroveň **celkových záväzkov** Spoločnosti je na konci roka 2020, z rovnakých dôvodov aké spôsobili nárast majetku, o 3,0 mil. € vyššia ako bol zámer Spoločnosti.

Výdavky na obstaranie dlhodobého majetku boli v roku 2020 dodržané.

Výsledku dosiahnuté v roku 2020, najmä v oblasti efektívnosti, sú z pohľadu doterajšej histórie Spoločnosti rekordné.

2.2. Obchodná politika Spoločnosti

Spoločnosť pokrýva viac ako 40% slovenského trhu v odbore výroby elektrických zdrojových agregátov (EZA) a kogeneračných jednotiek (KGJ) a svoje produkty exportuje nielen do okolitých štátov ako sú Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Rakúsko a Ukrajina, ale aj do ďalších krajín Európy, Ázie a Afriky.

V tržbách Spoločnosti dlhodobo dominujú **tržby z predaja výrobkov**, ktoré v rokoch 2017 – 2020 tvorili 4/5 celkových prevádzkových tržieb.

Tržby za servis a za opravy sa od roku 2017 dlhodobo absolútne zvyšujú a ich úroveň je v roku 2020 takmer o 1/2 vyššia ako v roku 2016.

Štruktúra tržieb z hlavnej činnosti v rokoch 2017 – 2020

položka tržieb	rok 2017	rok 2018	rok 2019	rok 2020
z predaja výrobkov - KGJ	511 239	3 549 470	831 760	1 398 834
z predaja ostatných výrobkov	3 066 934	2 559 342	2 321 161	2 775 986
spolu tržby z predaja výrobkov	3 578 173	6 108 812	3 152 921	4 174 820
za servis a opravy KGJ	304 868	398 167	372 462	488 367
za ostatný servis o za ostatné opravy	643 460	662 965	739 186	668 515
za inštalácie zariadení	0	594 882	10 603	0
tržby zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“	N	n	17 165 431	4 812 131
za ostatné služby	18 793	114 867	227 638	157 503
spolu tržby z predaja služieb	967 121	1 770 880	18 515 320	6 126 516
Celkom tržby z hlavnej činnosti	4 545 294	7 879 691	21 668 241	10 301 336
z toho: vývoz výrobkov a služieb	1 843 026	1 288 200	1 305 214	1 787 151

Spoločnosť umiestnila v hodnotenom období na zahraničných trhoch - **vývoz výrobkov a služieb**, viacej ako **1/4** svojej produkcie, pričom v rokoch 2016 - 2017 bol export výraznejší, keď dosahoval okolo 40%. V ostatných troch rokoch sa Spoločnosť orientuje viac na tuzemský trh, na ktorom umiestnila takmer ³/₄ svojho odbytu.

2.3. Výnosy, náklady, výsledok hospodárenia a pridaná hodnota

Spoločnosť v rokoch 2019 - 2020 realizovala objemovo významnú zákazku - „Martinská teplárenská, a.s.“, v zmluvnom a účtovnom objeme tržieb v čiastke 51 856 tis. €. Sprihliadnutím na túto skutočnosť budeme výkonnosť, efektívnosť, majetok a záväzky Spoločnosti v hodnotenom období analyzovať osobitne aj za „klasickú“ podnikateľskú činnosť, teda s abstrahovaním vplyvu zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“

a) výnosy a pridaná hodnota

Vzhľadom na výrobný charakter Spoločnosti, absolútnu úroveň jej výnosov významne, okrem tržieb z odbytu, ovplyvňuje aj tzv. „zmena stavu zásob vlastnej výroby“, teda účtovný stav rozpracovanej výroby a výrobkov na začiatku roka a na konci roka.

Hodnotenie výkonnosti výrobnej spoločnosti preto objektívnejšie vyjadruje ukazovateľ **„výroba“**, ako súčet tržieb z odbytu výrobkov a služieb a zmeny stavu zásob vlastnej výroby. Efektívnosť výkonnosti je vhodné merať najmä týmito ukazovateľmi:

- rentabilita výroby z pridanej hodnoty a
- rentabilita výroby z prevádzkového zisku.

S cieľom porovnateľnosti údajov o vývoji výkonnosti a jej efektívnosti v hodnotenom období, sme pre analytické účely výročnej správy zrealizovali – redukovali, tržby Spoločnosti vykázané v účtovných závierkach za rok 2019 a 2020 takto:

- za rok 2019 o sumu **25 550 tis. €**,
- za rok 2020 o sumu **3 931 tis. €**.

Tieto sumy tržieb predstavujú časť účtovných tržieb na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, pričom v identickej sume sú v účtovných nákladoch Spoločnosti v rokoch 2019 a 2020 zúčtované aj externé náklady na túto zákazku.

Poznamenávame, že účtovná kvantifikácia tržieb v rokoch 2019 a 2020 vyplýva z projektu bankového financovania zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, pričom projekt bankového financovania o.i. indikoval aj zmluvné vzťahy medzi hlavnými účastníkmi zúčastnenými na tejto zákazke.

Vývoj výkonnosti a jej efektívnosti v rokoch 2017 - 2020

č.r.	Ukazovateľ	2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
1.	Výroba celkom	4 560 293	8 625 612	22 196 030	9 390 802	42,3
	z toho: výroba zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ (z riadku 1.)	n	n	17 165 431	4 812 131	28,0
	z toho: výroba z ostatných zákaziek (z riadku 1.)	4 560 293	8 625 612	5 030 599	4 578 671	91,0
1a.	v tom: tržby z predaja výrobkov a služieb (z riadku 1.)	4 545 295	7 879 690	21 668 241	10 301 336	47,5
	z toho: tržby z predaja výrobkov a služieb z ostatných zákaziek (z riadku 1a.)	4 545 295	7 879 690	4 502 810	5 489 205	121,9
1b.	v tom: zmena stavu zásob vlastnej výroby (z riad.1)	+14 081	+731 471	+479 378	-916 462	n
PD	PRIDANÁ HODNOTA	1 260 958	1 775 879	2 012 286	2 884 420	143,3
	Rentabilita výroby z pridanej hodnoty (riadok PD : riadok 1.)	27,7	20,6	9,1	30,7	337,4
PZ	Prevádzkový zisk	227 891	442 871	548 713	1 033 995	188,4
	Rentabilita výroby z prevádzkového zisku v % (riadok PZ : riadok 1.)	5,0	5,1	2,5	11,0	440,4

Sortimentná štruktúra výrobných činností Spoločnosti nemá charakter sériovej výroby. Tvoria ju najmä samostatné technologické celky - zákazky na mieru klientov, ktoré sú významne rozdielnej hodnoty a ich výroba, príp. montáž, trvajú niekedy aj dlhšie ako je kalendárny rok. Z hore uvedeného dôvodu vykazuje ročný objem výroby Spoločnosti v hodnotenom období významný rozptyl - od 4,6 mil. € v roku 2017 až po 22,2 mil. € v roku 2019.

Tržby z predaja výrobkov a služieb dosiahli rekordnú úroveň vo výnimočnom roku 2019 - takmer 22 mil. €. V rokoch 2016 až 2018 dosahovali prevádzkové tržby priemernú ročnú úroveň okolo **6,6 mil. €** a prevádzková výkonnosť - **výroba**, predstavovala mierne nižší objem ako prevádzkové tržby - v priemere okolo **6,3 mil. € ročne**.

Prevádzková výkonnosť (výroba) z „klasických“ zákaziek bola v roku 2020 na úrovni roka 2017.

Prevádzkový zisk dosiahnutý za rok 2019 bol absolútne vyšší ako v rokoch 2016 až 2018, ale relatívna efektívnosť výroby, meraná ukazovateľom „rentabilita výroby z prevádzkového zisku“, bola v rámci hodnoteného obdobia v roku 2019 najskromnejšia: iba 2,5 %.

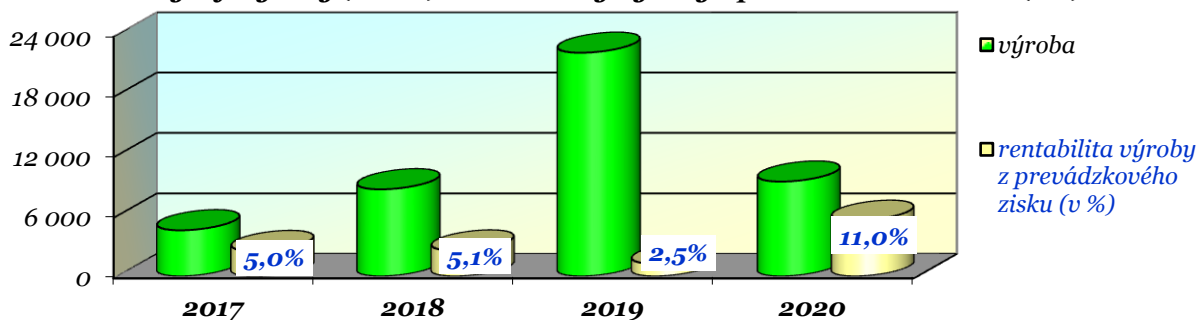
Rentabilita výroby z prevádzkového zisku v rokoch 2016 - 2018, napriek výraznému rozptylu výkonnosti v uvedených rokoch, bola vzácnne vyrovnaná a dosahovala úroveň okolo **5,0 %**.

Príčinou nízkej, iba 2,5%-nej rentability výroby v roku 2019 boli najmä vysoké náklady na technologickú kooperáciu pri zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“

Rentabilita výroby z prevádzkového zisku dosiahnutá v roku 2020 - v rekordnej úrovni **11,0%**, predstavuje viac ako 2 - násobne vyššiu efektívnosť ako v „štandardných“ rokoch 2016 až 2018, pričom tento priaznivý vývoj v roku 2020 bol umožnený najmä:

- úsporami nakupovaných poddodávok na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“, keď značnú časť externých nákupov týchto nákladov v roku 2020 Spoločnosť nahradila vlastnými technickými a personálnymi kapacitami,
- zvýšeným predajom štandardných výrobkov v roku 2020, ktorým bol dosiahnutý zisk z odbytu výrobkov v objeme o 845 tis. € vyššom ako v roku 2019.

Vývoj výroby (v tis. €) a rentability výroby z prevádzkového zisku (v %)

Pridaná hodnota, ako rozhodujúci zdroj prevádzkového zisku, dlhodobo pozitívne absolútne rastie. Relatívna efektívnosť výroby, meraná **rentabilitou výroby z pridanej hodnoty**, dosahovala v rokoch 2016 až 2018 úroveň okolo **22%**.

Výrazný pokles rentability výroby z pridanej hodnoty **v roku 2019** - na úroveň **iba 9,1%**, bol spôsobený vysokou náročnosťou zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ na priamy materiál a na nakupované poddodávky.

Z podrobnej analýzy efektívnosti zákaziek - rentability výroby z pridanej hodnoty v roku 2019 podľa zákaziek, je zrejmé, že:

- rentabilita výnosov zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ z pridanej hodnoty dosiahla v roku 2019 **iba 5,5%**,
- rentabilita **ostatných zákaziek** sa aj v roku 2019 udržala na úrovni dosahovanej v predchádzajúcich rokoch a predstavovala štandardných **21,3 %**.

Príčinou nízkej rentability zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ v roku 2019, meranej rentabilitou výroby z pridanej hodnoty, bola objektívna skutočnosť, že rozhodujúca časť tejto zákazky bola vecne realizovaná v roku 2019, v ktorom na zákazke dominovali náklady exaktne znižujúce úroveň pridanej hodnoty, a to :

a) náklady na stavebnú časť zákazky - v objeme 6 114 tis. €,

b) náklady na materiál a na technologické poddodávky na zákazku - spolu v objeme 9 931 tis. €.

Uvedené náklady na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“, dosiahli v roku 2019 celkový objem 16 045 tis. €, čo bolo takmer 97% celkových skutočných nákladov na túto zákazku v roku 2019.

V roku 2020 sa štruktúra nákladov na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“ zásadne - pozitívne, mení - v prospech osobných nákladov vlastných zamestnancov a náročnosť tržieb zo zákazky na náklady na nakupovaný materiál a poddodávky tvorí iba 66%.

Výrazný pokles materiálovej náročnosti tržieb zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ v roku 2020 umožnil, aby **rentabilita z pridanej hodnoty na tejto zákazke z dosiahla úroveň 32%**, čo je rentabilita zhodná s rentabilitou ostatných zákaziek v roku 2020.

b) prevádzkové náklady a ich rentabilita

Rozhodujúcu položku prevádzkových nákladov Spoločnosti na výrobu predstavujú **náklady na spotrebu materiálu a na energie**, ktoré dlhodobo tvoria **2/3 všetkých prevádzkových nákladov** Spoločnosti.

Odlíšna bola štruktúra prevádzkových nákladov v rokoch 2019 - 2020, v ktorých v nákladoch dominovali **náklady na nakupované služby** (vyše 60% celkových nákladov). Súvisí to s realizáciou zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, u ktorej predstavovali náklady na externé poddodávky charakteru služieb takmer 84% celkových nákladov na túto zákazku.

V nákladoch na materiál tvorí rozhodujúcu položku (okolo 97%) **priamy materiál** použitý na externé zákazky a na servis KGJ a EZA.

Spotreba režijného materiálu, bez materiálu použitého na vývojové projekty, dlhodobo rastie. V rokoch 2016 - 2017 predstavovala spotreba režijného materiálu okolo 72 tis. € ročne, v roku 2018 narástla na 90 tis. € a **v roku 2019** dosiahla s objem až **136 tis. €**.

Nárast nákladov na spotrebu režijného materiálu v roku 2019 súvisel najmä s vybavením priestorov nového sídla Spoločnosti nábytkom v tzv. podlimitných cenách (spolu v sume 29 tis. €) a s doplnením výpočtovej techniky.

V roku 2020 sa náklady na spotrebu režijného materiálu vrátili na úroveň roku 2018 a predstavujú príjemných 90 tis. €, pričom 80% týchto nákladov tvoria nákupy náradia a nástrojov, DKP a pohonných látok.

V nakupovaných službách výrazne prevládajú priame náklady na externé poddodávky – „**služby výrobnéj povahy a prepravné** pri odbyte výrobkov“ (vyše 60% tejto skupiny nákladov), pričom ich nominálna úroveň je priamo závislá od objemu výroby.

V ďalšej časti výročnej správy bude preto analyzovaný relatívny vývoj týchto nákladov, t.j. úroveň týchto nákladov v relácii k objemu výroby v jednotlivých rokoch.

Režijné nakupované služby, ktoré tvoria najmä náklady na opravy majetku, cestovné, nájomné a ostatné režijné služby, rastú iba mierne a v ostatných troch rokoch dosahujú objem v priemere okolo **324 tis. € ročne**.

Vývoj prevádzkových nákladov a ich rentability v rokoch 2017 – 2020 (v €)

Položka		2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
1.	Spotreba materiálu a energie	2 651 102	5 695 077	5 374 697	3 296 602	61,3
1a.	v tom: priamy materiál na zákazky	2 568 660	5 561 838	5 221 525	3 176 704	60,8
2.	Nakupované služby spolu	648 233	1 154 657	14 809 047	3 209 780	21,7
2a.	v tom: priame služby výrobné povahy a prepravné pri odbyte	365 836	843 916	14 480 235	2 876 121	19,9
VSp	Výrobná spotreba priama spolu absolútne (r.1a. + r.2a.)	2 934 497	6 405 754	19 701 759	6 052 824	30,7
Náročnosť výroby na náklady priamej výrobné spotreby v % (r.VSp : r.V.)		64,3%	74,3%	88,8%	64,5%	72,6
3.	Osobné náklady celkom	945 451	1 130 341	1 206 243	1 234 298	102,3
Náročnosť výroby na osobné náklady v % (r.3. : r.V.)		20,7%	13,1%	5,4%	13,1%	241,9
4.	Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	77 364	275 096	321 648	398 892	124,0
4a.	aktívacia odpisov z majetku s dotáciou	15 568	97 200	97 200	76 162	78,4
5.	odpisy dlhodobého majetku netto (r.4. - r.4a.)	61 796	177 896	224 448	322 730	143,8
6.	Dane a poplatky	4 055	4 875	5 014	8 077	161,1
7.	Náklady na poistenie majetku	21 765	19 896	27 868	17 320	62,2
8.	Náklady na tvorbu rezerv na záručné opravy			3 000	268 000	n
PNC.	Prevádzkové náklady celkom (r1. + r2. + r3. + r5. + r6. + r7. + r8.)	4 332 402	8 182 742	21 650 317	8 356 807	38,6
VSp	v tom: režijná výrobná spotreba	364 838	443 980	481 985	453 558	94,1
V.	Výroba	4 560 293	8 625 612	22 196 030	9 390 802	42,3
PZ	Prevádzkový zisk (r.V. - r.PNC.)	227 891	442 870	545 713	1 033 995	189,5
Rentabilita celkových prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku v % (r.PZ : r.PNC.)		5,3%	5,4%	2,5%	12,4%	490,9

Náročnosť výroby na priamy materiál a na nakupované poddodávky, v ekonomickej terminológii pomenovaný ako tzv. **priama výrobná spotreba**, dosahovala **v rokoch 2016 – 2017** relatívnu úroveň 67%, čo v prakticky znamenalo, že na 1 000 výroby Spoločnosť potrebovala **670 €** nákladov na priamu výrobnú spotrebu.

V roku 2018 sa náročnosť výroby na priamu výrobnú spotrebu mierne zvyšuje - o vyše 7%, ale **v roku 2019 výrazne rastie - takmer na 89%**. Nárast tejto nákladovosti v roku 2019 spôsobila výhradne štruktúra nákladov na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, na ktorej bola náročnosť výkonov na náklady priamej výrobné spotreby **takmer 95% - ná.**

Vecne, aj nákladovo, bola rozhodujúca časť zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ realizovaná v roku 2019, v ktorom bolo na ňu vynaložených 82% celkových rozpočtovaných nákladov. Absolútne, aj relatívne nižšie náklady na priamu výrobnú spotrebu na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“ **v roku 2020** významne pozitívne ovplyvnili náročnosť prevádzkových výkonov celej Spoločnosti na výrobnú spotrebu a táto v roku 2020 predstavuje príjemných **64,5%**.

Osobné náklady tvorili v rokoch 2016 – 2018 v priemere 16% celkových prevádzkových nákladov. V roku 2019 to bolo síce iba 5,6 %, ale iba z dôvodu 3,6 - násobného absolútneho nárastu celkových prevádzkových nákladov vplyvom zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“

Podiel osobných nákladov na celkových prevádzkových nákladoch sa v roku 2020 vracia na úroveň rokov 2016 - 2018 a predstavuje 15% celkovej prevádzkovej nákladovosti Spoločnosti. Racionálnejšie sa preto javí hodnotenie vývoja osobných nákladov v rokoch 2017 – 2020 v ich nominálnej úrovni. Pre hodnotenie efektívnosti osobných nákladov použijeme reláciu vytvorenej pridanej hodnoty k objemu osobných nákladov v jednotlivých rokoch hodnoteného obdobia.

Osobné náklady sa za ostatné tri roky nominálne zvýšili **o vyše 30 %**, čo predstavuje absolútne vyššie osobné náklady v roku 2020, v porovnaní s rokom 2017, **o 289 tis €,** pričom:

- takmer **3/5 nárastu** osobných nákladov vyvolalo postupne **zvyšovanie počtu zamestnancov** – z priemernej počtu 39 zamestnancov v roku 2017 na priemerný počet 46 zamestnancov v roku 2019, čo je nárast zamestnanosti takmer o 1/6,
- postupný **nárast priemerného zárobku** sa na zvýšení osobných nákladov Spoločnosti oproti roku 2017 podieľal 2/5 - ami, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje zvýšenie osobných nákladov v roku 2020, oproti roku 2017, **o 119 tis. €.**

Priemerný zárobok sa za ostatné tri roky zvýšil o 8,5 %. Priemerný zárobok dosiahnutý za rok 2020 je o viac ako **o 1/3 vyšší, ako je priemerný zárobok dosiahnutý v roku 2020 v odvetví priemyselnej výroby v Slovenskej republike**. To preukazuje dostatočnú starostlivosť vedenia Spoločnosti venovanú stabilizácii zamestnancov.

Vývoj efektívnosti osobných nákladov, ktorú je najvhodnejšie hodnotiť **produktivitou osobných nákladov z pridanej hodnoty**, je priaznivý. Napriek každoročnému absolútnemu rastu osobných nákladov, sa produktivita osobných nákladov zvyšuje a v roku 2020 je v porovnaní s rokom 2017 **vyššia o nadštandardných 75 %**.

Základná štruktúra mzdových nákladov podľa kategórií je za rok 2020 nasledovná:

- výrobní robotníci: 48 %,
- technici: 31 %,
- správa Spoločnosti: 21 %.

Odpisy dlhodobého majetku vytvárali do roku 2019 najmä odpisy dlhodobého nehmotného majetku - „**Úžitkového vzoru**“, vyvinutého vlastnou činnosťou Spoločnosti a zaradeného do užívania na konci roka 2015. Do roku 2019 predstavovali odpisy „**Úžitkového vzoru**“ **viac ako 60%** celkových „brutto“ odpisov neobežného majetku Spoločnosti.

Vývoj odpisov hmotného a nehmotného majetku v rokoch 2017 – 2020

položka	2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
Odpisy majetku celkom btto	77 364	275 096	321 648	398 892	124,0
z toho: odpisy „ Úžitkového vzoru “	34 596	216 000	216 000	187 756	86,9
z toho: odpisy ostatného DM	42 768	59 096	105 648	211 136	199,8
Aktivácia odpisov DM s dotáciou	15 568	97 200	97 200	76 162	78,4
Odpisy majetku celkom netto	61 796	177 896	224 448	322 730	143,8

Pre účely hodnotenia rentability celkových prevádzkových nákladov, ktorých súčasťou sú aj odpisy dlhodobého majetku, sme účtovné (brutto) odpisy, ako náklady, redukovali o sumu relevantných účtovných výnosov, ktoré vznikajú z postupného zúčtovania dotácie poskytnutej v roku 2015 na obstaranie „**Úžitkového vzoru**“. Vhore uvedenej tabuľke sú tieto výnosy pomenované ako „**Aktivácia odpisov DM s dotáciou**.“

Rozdiel nominálne najnižšej sumy celkových btto odpisov - **77 tis. € v roku 2017** a nominálne najvyšších odpisov - v sume **399 € v roku 2020**, je **viac ako 5 – násobný** a bol spôsobený:

- a) zmenou doby životnosti (doby odpisovania) „**Úžitkového vzoru**“ z úrovne 20 rokov v rokoch 2016 - 2017 na 6 rokov od roku 2018, čím došlo k zvýšeniu odpisov **o 181 tis. € ročne**,
- b) zaradením prevádzkovej budovy a technológie v novom sídle v Rakovom do užívania na konci roka 2019, čo spôsobilo od roku 2020 medziročný nárast odpisov **o 95 tis. € ročne**.

Nízka úroveň odpisov ostatného dlhodobého majetku **v rokoch 2017 a 2018** bola výsledkom obmedzení investícií do technológií v rokoch 2016 – 2018 a priamym následkom týchto reštrikcií bola **viac ako 90%-ná účtovná opotrebovanosť** strojov a zariadení na konci roka 2018.

Tá sa investíciami do technológie v roku 2019 pozitívne znížila už v roku 2019 - na 71%.

Úroveň a vývoj **rentability prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku**, ako ukazovateľa efektívnosti vynakladaných nákladov, sú analogické s vývojom rentability výroby z prevádzkového zisku.

V rokoch 2015 – 2018 bola rentabilita prevádzkových nákladov stabilná a dosahovala priemernú úroveň okolo **5,4 %**, čo do roku 2017 postačovalo na udržanie prijateľnej celkovej zadlženosti Spoločnosti, ktorá predstavovala priemernú úroveň okolo 67%.

Rentabilita prevádzkových nákladov dosiahnutá v roku 2019 síce nebola ani na polovičnej úrovni rokov 2016 – 2018, keď dosiahla **iba 2,5 %**, ale pre tvorbu vlastných zdrojov, ktorými je popri odpisoch majetku najmä zisk, bolo podstatnejšie, že absolútna „masa“ prevádzkového zisku dosiahnutá za rok 2019 - v objeme **548 tis. €**, bola takmer **o 3/4 vyššia**, ako bola priemerná úroveň prevádzkového zisku v rokoch 2016 – 2018.

V ekonomicky vydarenom **roku 2020**, v ktorom bola dosiahnutá rekordná úroveň „masy“ prevádzkového zisku - v objeme **1 034 tis. €**, zaznamenalo Spoločnosť aj nadštandardnú efektívnosť celkových prevádzkových nákladov z prevádzkového zisku - **viac ako 12%**.

c) zisk a jeho štruktúra

Rozhodujúcim zdrojom tvorby zisku Spoločnosti, ktorej hlavnú činnosť predstavuje výroba, logicky tvorí **prevádzkový zisk**. Nominálna úroveň prevádzkového zisku za príslušný rok je najviac závislá od nominálnej úrovne výroby v tom roku. Závislosť prevádzkového zisku od úrovne výroby v rokoch 2016 - 2018 potvrdzuje objektívna skutočnosť, keď:

- absolútna úroveň** prevádzkového zisku v rokoch 2016 – 2018 **kolísala so 194%-ným rozptylom** - od 228 tis. € v roku 2017 po 443 tis. € v roku 2018, ale
- relatívna úroveň** prevádzkového zisku – **rentabilita** výroby z prevádzkového zisku, **predstavovala takmer konštantu** - od 4,8% v roku 2016 po 5,1 % v roku 2018.

Rekordnú úroveň prevádzkového zisku **v roku 2020** - v objeme **1 034 tis. €**, čo je takmer 2 - násobok úrovne zisku úspešného roku 2019, umožnil súbeh týchto pozitívnych okolností:

- nadštandardná úroveň efektívnej (nie štatistickej) výroby - v objeme 9,4 mil. €,
- výrazné úspory nákladov na poddodávky na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“, pôvodne rozpočtovaných ako externé nákupy, ktorých významná časť bola nahradená vlastnými kapacitami Spoločnosti,
- medziročné zvýšenie odbytu výrobkov o 1/3, ktorým sa v roku 2020 vytvoril zisk z realizácie výrobkov, ktorý bol dovtedy „viazaný“ na sklade výrobkov,
- stabilita mzdových (osobných) nákladov, ktoré medziročne vzrástli iba o 2,3%.

Mimoprevádzkové vplyvy, ktoré upravujú prevádzkový zisk na zisk z hospodárskej činnosti, predstavovali za roky 2016 - 2019 nevýznamnú stratu - objeme 61 tis. € a odčerpali **iba 4,1% prevádzkového zisku**.

Za hodnotené obdobie (2017 - 2020) predstavujú mimoprevádzkové vplyvy celkovo **pozitívny dopad** na prevádzkový zisk v sume **124 tis. €** a sú súčtom týchto ziskových a stratových položiek:

- **zisku** z predaja materiálu v sume **101 tis. €**,
- **zisku** z prijatých prevádzkových COVID dotácií na udržanie pracovných miest v roku 2020 v objeme **209 tis. €**,
- **straty** z tvorby a zo zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam a z odpisu nevymožiteľných pohľadávok, spolu **v sume 222 tis. €**,
- **zisku** zo salda ostatných výnosov z hospodárskej činnosti a ostatných nákladov na hospodársku činnosť **v sume 36 tis. €**.

Negatívny mimoprevádzkový vplyv na tvorbu zisku v rokoch 2018 – 2019 spôsobil najmä **odpis nevymožiteľných pohľadávok** v uvedených rokoch - spolu **v sume 170 tis. €**.

Strata z finančnej činnosti sa vplyvom poklesu úverových zdrojov v rokoch 2016 – 2017 pozitívne znižovala, ale nárast úrokov súvisiaci s investičným úverom, prijatým v roku 2018 na výstavbu sídla Spoločnosti v Rakovom, tento pozitívny trend od roku 2018 zastavil.

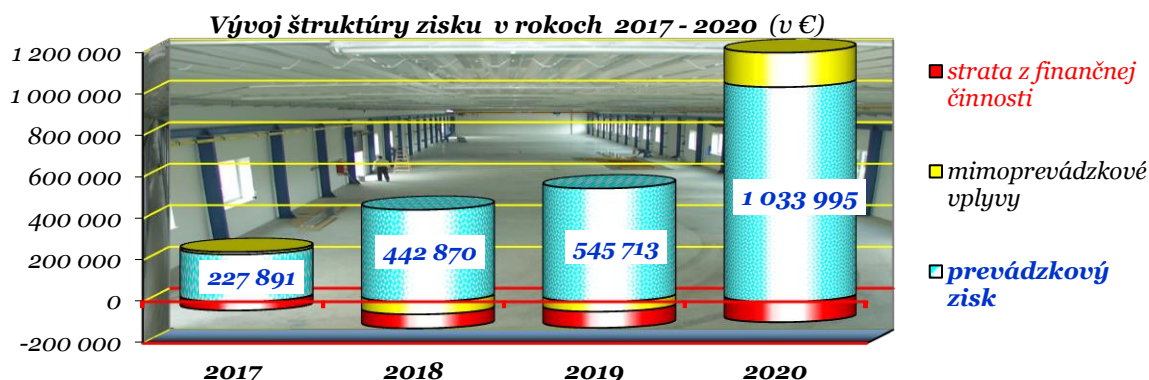
Okrem nárastu úrokov sa od roku 2018 výrazne zvýšili aj ostatné finančné náklady najmä v súvislosti s poistením pohľadávok a s poistením všeobecnej zodpovednosti Spoločnosti za škodu pri realizácii zákaziek, tzv. „**finančné poistné**.“ Náklady na finančné poistné sú od roku 2018 nominálne **vyššie ako sú úroky z úverov**. Za **roky 2019 - 2020** predstavuje finančné poistné v priemere **35 tis. €**, pričom v rokoch 2016 až 2017 to bolo iba 6,6 tis. €.

Rekordnú úroveň straty z finančnej činnosti za rok 2020 výrazne negatívne ovplyvnila aj **kurzová strata z úhrad pohľadávok v českých korunách**, keď 3%-né posilnenie českej koruny v roku 2020 spôsobilo kurzovú stratu z úhrad pohľadávok v CZK v objeme **29 tis. €**.

Štruktúra zisku v rokoch 2017 – 2020 (v €)

Položka	2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
1. prevádzkový zisk	227 891	442 870	545 713	1 033 995	189,5
2. mimoprevádzkové vplyvy	11 811	-60 239	-47 152	219 266	n
3. zisk z hospod. činnosti (r.1. + r.2.)	239 702	382 631	498 561	1 253 261	251,4
4. strata z finančnej činnosti	-41 462	-67 840	-78 051	-97 904	125,4
5. zisk celkom pred zdanením (r.3. + r.4.)	198 240	314 791	420 510	1 155 357	274,8
6. Daň z príjmu	45 795	64 121	56 493	217 352	384,7
ZISK po zdanení (r.5. - r.6.)	152 445	250 670	364 017	938 005	257,7

Celková **suma splatnej dane z príjmu** za hodnotené obdobie – spolu v objeme 450 tis. €, predstavuje **21,6 %-nú sadzbu tejto dane**, čo prezentuje nevýznamnú úroveň salda položiek upravujúcich zisk pred zdanením na základ dane z príjmov.

Prevádzkový zisk, po takmer 2 - násobnom náraste v roku 2018, sa zvyšuje aj v nasledujúcich rokoch a v rámci hodnoteného obdobia je výrazne absolútne najvyšší za rok 2020. Rovnako rekordná je v roku 2020 aj rentabilita výroby z prevádzkového zisku a jej úroveň (11,0%) predstavuje viac ako 2 - násobne vyššiu efektívnosť prevádzkových výkonov oproti efektívnosti dosahovanej v rokoch 2017 - 2019. Dostatočná úroveň prevádzkových ziskov dosiahnutých v rokoch 2018 – 2019 umožnila o.i. zúčtovať v uvedených rokoch aj **odpis nevymožiteľných pohľadávok** v sume **170 tis. €**, ale na zníženie zadlženosti Spoločnosti už nepostačovala.

Strata z finančnej činnosti od roku 2018 rastie a odčerpala za ostatné štyri roky takmer 1/8 prevádzkového zisku Spoločnosti (absolútne 285 tis. €) ako následok vysokej závislosti na úrokovaných cudzích zdrojoch financovania, najmä na bankových úveroch.

2.4. Štruktúra majetku a kapitálu

Nominálnu hodnotu majetku podnikateľského subjektu v oblasti výroby a zmeny nominálnej hodnoty majetku ovplyvňujú najmä tieto objektívne okolnosti:

- úroveň výkonnosti (výroby) podnikateľského subjektu, ktorá determinuje objem obežného majetku (zásoby, pohľadávky),
- intenzita investičného rozvoja, ktorá určuje objem neobežného majetku.

a) majetok a jeho štruktúra

Výrazný, takmer 2 - násobný nárast celkovej účtovnej hodnoty majetku zaznamenala Spoločnosť v roku 2018, v ktorom jej výroba dosiahla dovtedy rekordnú úroveň - 8,6 mil. € a súčasne v uvedenom roku Spoločnosť zahájila výstavbu nového sídla v Rakovom a v tom roku preinvestovala objem takmer 1,5 mil. €.

K ďalšiemu, takmer 6-násobnému **nárastu celkového majetku** dochádza v roku 2019, v ktorom:

- pohľadávky z obchodného styku sa medziročne zvýšili o vyše 25 mil. €, ako následok viac ako 2,5 - násobného medziročného zvýšenie výroby (na objem vyše 22 mil. €),
- neobežný majetok v zostatkovej účtovnej hodnote vzrástol o 674 tis. € najmä v súvislosti s dokončením nového sídla v Rakovom a s doplnením technológie.

V neobežnom majetku, ktorého účtovná zostatková hodnota sa za ostatné 3 roky zvýšila 2,5 - násobne, prevládajú na konci roka 2020 pozemky a stavby (najmä nová prevádzková budova v Rakovom) s 90%-ným podielom na zostatkovej účtovnej cene neobežného majetku. Stroje a zariadenia v obstarávacej cene tvoria viac ako 1/3 hodnoty odpisovaného neobežného majetku, pričom 35 % strojov a zariadení bolo obstaraných v ostatných štyroch rokoch. Opotrebenie strojov a zariadení dosahuje na konci roka 2020 úroveň 78%.

Na financovanie výrazného investičného rozvoja v rokoch 2018 - 2019, ktorý predstavoval objem **2 566 tis. €**, Spoločnosť získala v rokoch 2018 – 2019 **dlhodobé cudzie zdroje** (dlhodobý bankový úver a dlhodobý záväzok na kúpu pozemku), ktorých zostatok (po splátkach) predstavoval na konci roka 2019 čiastku **1 323 tis. €**.

Vlastné zdroje – netto odpisy DM a zisky po zdanení vytvorené v rokoch 2018 – 2019, doplnili cudzí kapitál použiteľný na investičný rozvoj v rokoch 2018 – 2019 o sumu **1 017 tis. €** - na celkovú sumu zdrojov v objeme **2 340 tis. €**.

Záporný rozdiel v bilancii celkových zdrojov použitých na financovania investičného rozvoja (**2 340 tis. €**) a investičných výdavkov (**2 566 tis. €**) a zvýšil v rokoch 2018-2019 podkapitalizovanie neobežného majetku o 226 tis. € a zvýšil aj celkovú zadlženosť o 25%. Investičný deficit sa Spoločnosti podarilo vyrovnať už v ekonomicky úspešnom roku 2020.

Objem **obežného majetku** (zásoby, pohľadávky a finančný majetok) bol v rokoch 2016 – 2017 vzácnne stabilný, keď dosahoval úroveň 1,8 mil. €, čo umožňovalo nadštandardnú dobu obratu tohto majetku - iba 111 dní. K výraznému nárastu obežného majetku - o 82%, dochádza v roku 2018 vplyvom vyššej výroby, ktorá medziročne narástla o 89%.

Ďalšie, viac ako 2,5 – násobné medziročné zvýšenie výroby v roku 2019 logicky generovalo aj **nárast obežného majetku**, ale tento nárast bol enormný - viac ako 9 – násobný, pričom pohľadávky z obchodného styku sa medziročne zvýšili viac ako 16 – násobne.

Nárast stavu obchodných pohľadávok v roku 2019 na koncoročné úroveň 27 110 tis. € bol spôsobený výhradne osobitným, zmluvne dohodnutým spôsobom financovanie zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“. Obchodné pohľadávky z tejto zákazky, vrátane nezúčtovaných poskytnutých preddavkov, predstavovali na konci roka 2019 objem **25 853 tis. €**, čo tvorilo vyše 95% všetkých obchodných pohľadávok Spoločnosti.

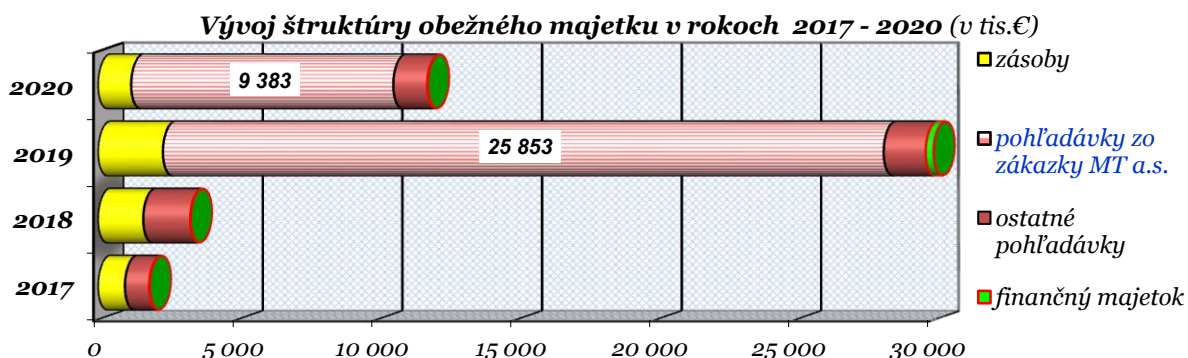
V štruktúre **obežného majetku** došlo v roku 2019, okrem nárastu obchodných pohľadávok, k týmto zmenám:

- celkové **zásoby** sa medziročne zvýšili o **viac ako 40%**, pričom narástli najmä zásoby hotových výrobkov na sklade z dôvodu posunu odberu zo strany odberateľov výrobkov na neskôr,
- **finančný majetok** sa v roku 2019 dostal historicky 1. krát na vyššiu ako 5 miestnu hodnotu a na konci roka predstavoval **734 tis. €**.

V roku 2020 dosiahli výkony (efektívna výroba) na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“ objem iba 4 812 tis. € oproti 17,2 mil. € v roku 2019, čo sa prejavilo aj na úrovni obežného majetku na konci roka 2020. Ten medziročne výrazne pozitívne poklesol - o 18 643 tis. € a predstavuje hodnotu 11 803 tis. €, čo je necelých 39% z úrovne neobežného majetku na konci roka 2019.

Nominálne najväčšie obežné aktíva - **pohľadávky, zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“** predstavujú na konci roka 2020 celkový objem **9 383 tis. €**, čo tvorí takmer 80% celkového obežného majetku Spoločnosti a súčasne to predstavuje vyše 90% všetkých obchodných pohľadávok Spoločnosti.

Pohľadávky zo zádržného z vystavených faktúr na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, ktoré sú splatné od 1.1.2022 a sú vykázané v účtovnej závierke k 31.12.2020 ako dlhodobé pohľadávky, predstavujú sumu 2 396 tis. €. V takmer identickom objeme - 2 132 tis. €, má však Spoločnosť aj obchodné záväzky splatné od 1.1.2022, preto splatnosť pohľadávok zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ neohroží v roku 2022 solventnosť Spoločnosti.

Ak by sme pre analytické účely abstrahovali od vplyvu zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, na úroveň obežných aktív Spoločnosti v rokoch 2019 a 2020, môžeme konštatovať, že obežné aktíva sú v hodnotenom období stabilné a dosahujú úroveň **od 1,8 mil. €** v roku 2017 po **3,8 mil. €** v roku 2019, čo prezentuje ich príjemnú dobu obratu - 186 dní.

Zásoby, v ktorých prevládajú zásoby materiálu na výrobu, po miernom náraste v rokoch 2018 a 2019, sa v roku 2020 pozitívne znížili - takmer o 1/2 a vrátili sa na úroveň roka 2017.

Pohľadávky z obchodného styku tvoria dlhodobu rozhodujúcu časť obežných aktív Spoločnosti. V rokoch 2016 – 2018 tento podiel predstavoval okolo 55% všetkých obežných aktív, ale od roku 2019, z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, je to až okolo 90%.

Platobná kondícia odberateľov Spoločnosti je t.j. dobrá a **priemerná doba splatnosti obchodných pohľadávok** dosahovala do roku 2018 štandardných **65 dní**.

Vytvorená **opravná položka** k ohrozeným pohľadávkam predstavuje na konci roka 2020 nevýznamnú sumu - **55 tis. €**, čo je objem rovný 1 - dňovému odbytu Spoločnosti.

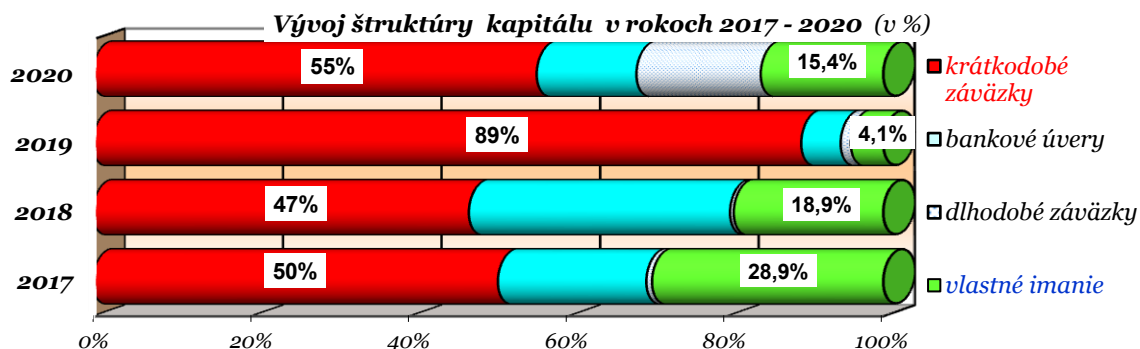
Odpis nevymožiteľných obchodných **pohľadávok** za ostatné tri roky - v sume **170 tis. €**, predstavuje síce iba 3 - dňovú fakturáciu tržieb, ale súčasne je suma tohto odpisu pohľadávok vyššia ako bol čistý zisk dosiahnutý za rok 2017.

b) štruktúra kapitálu

V kontexte výrazného nárastu majetku v roku 2019, ktorého príčiny boli analyzované v predchádzajúcej časti, sa za ostatné dva roky zásadne zmenila aj štruktúra krytia majetku - štruktúra kapitálu, v ktorom výrazne narástli cudzie zdroje financovania.

Základné tendencie vo vývoji kapitálu v rokoch 2019 - 2020:

- a) úroveň **vlastného imania** sa za ostatné dva roky absolútne zvýšila **viac než 2 - násobne** (o 1 185 tis. €) a predstavuje nerozdelené zisky dosiahnuté za roky 2019 - 2020. Na konci roku 2020 tvorí vlastné imanie **15,4%** celkového kapitálu Spoločnosti. V rámci zásad finančného riadenia obchodných spoločností sa predpokladá doporučený limit **najmenej 35 %** vlastných zdrojov financovania.
- b) objem cudzieho kapitálu, t.j. **celkové záväzky**, sa oproti roku 2018 významne – takmer **2 - násobne** zvýšili, na konci roka 2020 predstavujú sumu 8 261 tis. €, čo spôsobilo medziročný nárast absolútnej zadlženosti o **3 862 tis. €**. K celkovej absolútnej zadlženosti je potrebné pripočítať aj k 31.12.2020 nefakturované náklady na zákazku „Martinská teplárenská, a.s.“ v objeme 3 931 tis. €, ktoré sú v účtovnej závierke k 31.12.2020 klasifikované ako tzv. „výdavky budúcich období.“ Na úhradu týchto záväzkov má však Spoločnosť na konci roka 2020 zdroje v identickej výške, ktoré predstavujú k 31.12.2020 nefakturované tržby zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ Celkové záväzky súvisiace so zákazkou „Martinská teplárenská, a.s.“, vrátane k 31.12.2020 nefakturovaných záväzkov a rezervy vytvorenej na záručné opravy (v sume 268 tis. €), dosiahli na konci roka 2020 v **objeme 9 317 tis. €**, čo predstavuje viac ako **3/4 všetkých dlhov** Spoločnosti. Na úhradu záväzkov zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“, ako aj na úhradu ostatných záväzkov, však Spoločnosť disponuje na konci roka 2020 dostatočným objemom obežných aktív - najmä likvidných obchodných pohľadávok. **Čistý pracovný kapitál**, ako ukazovateľ prezentujúci schopnosť Spoločnosti splácať všetky do roka splatné záväzky, vrátane krátkodobých úverov, zo zdrojov získaných zo spežania vlastných krátkodobých obežných aktív, dosahuje na konci roka 2020 úroveň **1 245 tis. €**, čo predstavuje viac ako 15% - nú rezervu v solventnosti Spoločnosti na konci roka 2021. Celkové záväzky súvisiace s ostatnými zákazkami sú na konci roka 2020, oproti roku 2018, výrazne nižšie – **o 35%**, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje pokles dlhov o **1 525 tis. €**.
- c) **časové rozlíšenie pasív**, ako zdroj krytia majetku, tvoril do roku 2019 najmä zostatok nerozpusteného nenávratného finančného príspevku na nadobudnutie „Úžitkového vzoru“, ktorý bol Spoločnosti priznaný v roku 2015. Príspevok je od roku 2015 rozpúšťaný v prospech výnosov ako kompenzácia odpisov. Z pohľadu štruktúry kapitálu predstavuje nenávratný finančný príspevok (dotácia) tzv. „hybridný“ kapitál, ktorý nebude potrebné efektívne uhradiť, a preto **nemá charakter cudzieho kapitálu**. Z uvedených dôvodov budeme tento zdroj, pri hodnotení vývoja zadlženosti, posudzovať ako **nulitný kapitál**.

V štruktúre kapitálu bol v rokoch 2017 – 2020 zaznamenaný tento vývoj:

- Vlastný kapitál** (vlastné imanie), ktoré je tvorené najmä z vkladov spoločníkov, z čistého zisku za bežný rok a z nerozdelených ziskov minulých rokov, sa každoročne zvyšuje a za ostatné tri roky sa zvýšil takmer **3 - násobne** a absolútne o **1 463 tis. €**. Nárast celkových záväzkov Spoločnosti je však v ostatných troch rokoch výrazne progresívnejší a preto sa podiel vlastného imania na celkovom kapitáli znižuje. V roku 2014 tvoril vlastný kapitál sľubných 33% celkového kapitálu, ale od roku 2018 sa finančná samostatnosť Spoločnosti začala významne znižovať – až na skromných **4,1% na konci roka 2019**. Pozitívne výsledky roku 2020 vylepšili finančnú samostatnosť o **vyše 11%**.

- **dlhodobé záväzky**, ako „mäkší“ cudzí kapitál, predstavovali do roku 2018 najmä nevýznamné sumy záväzkov z leasingových zmlúv. V roku 2019 sa dlhodobé záväzky zvýšili na sumu **432 tis. €**, v roku 2020 vzrástli na **2 208 tis. €** a prevládajú v nich záväzky zo zádržného zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ splatné od 1.1.2022 (v sume 2 132 tis. €).
- **krátkodobé záväzky** dosahovali v rokoch 2016 – 2017 priemernú úroveň **1 000 tis. €** a prevládali v nich krátkodobé záväzky voči dodávateľom – s podielom takmer 80%. V roku 2018, v ktorom bola zahájená výstavbu nového sídla v Rakovom, sa krátkodobé záväzky zvýšili **2,5 – násobne**, pričom sa súčasne, takmer 4-násobne, zvýšila aj úverová zadlženosť Spoločnosti.
Na konci roka 2020 predstavujú krátkodobé záväzky, vrátane nevyfakturovaných záväzkov zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ (v sume 3 931 tis. €), celkovú sumu **7 889 tis. €**, pričom 88% krátkodobých záväzkov priamo súvisí so zákazkou „Martinská teplárenská, a.s.“. Krátkodobé záväzky z ostatných zákaziek sú na konci roka 2020 **o 1 289 tis. € nižšie** ako pred rokom a na ich zníženie sa použili zdroje získané zo speňaženia obchodných pohľadávok a zo zníženia zásob v roku 2020, ktoré spolu poklesli o významných 1 451 tis. €. Splatné krátkodobé záväzky, ako „horúci“ cudzí kapitál, predstavovali v rokoch 2017 - 2018 okolo 60% celkových cudzích zdrojov financovania potrieb Spoločnosti, čo prezentovalo štandardnú štruktúru cudzieho kapitálu spoločnosti výrobného zamerania. V roku 2019 sa tento podiel prechodne neprijemne zvýšil - na 93%, ale rok 2020 predstavuje návrat do „kludných vôd“. Do jedného roka splatné záväzky tvoria na konci roka 2020 iba necelú 1/2 celkového cudzieho kapitálu Spoločnosti.
Priemerná doba splatnosti záväzkov voči dodávateľom predstavovala v rokoch 2016 – 2018 štandardných 52 dní, ale od roku 2019 je to až 120 dní, ako priamy dopad dohodnutých platobných podmienok (zádržného) na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“. Záväzky po lehote splatnosti sú však nevýznamné a na konci roka 2020 predstavovali iba 269 tis. €.
- **bankové úvery**, po miernom poklese v roku 2017, sa od roku 2018, vplyvom úverového financovania výstavby nového sídla v Rakovom, výrazne, **takmer 4 – násobne** zvýšili. Na konci roka 2018 banka „vlastnila“ 40% všetkých dlhov Spoločnosti, čo predstavovalo výraznú úverovú závislosť.
Nominálna úroveň úverov je však od roku 2018 stabilná a predstavuje v priemere 1,7 mil. € a na konci roka 2020 bankové úvery tvoria iba **necelých 15%** všetkých dlhov Spoločnosti. Koeficient úrokového krytia dosahoval do roku 2019 úroveň vyše 12 a v roku 2020 až 39, čo je bezpečne nad doporučenou hodnotou.
Súčasťou bankových úverov Spoločnosti je aj **kontokorentný úver**, ktorý sa každoročne obnovuje a efektívne sa prakticky nespláca. Preto sme ho pre účely výpočtu likvidity a čistého pracovného kapitálu v hodnotenom období vylúčili z cudzieho kapitálu Spoločnosti.

c) vybrané ukazovatele štruktúry majetku a kapitálu

číslo riadku	Položka	2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
1.	Majetok celkom netto	2 864 621	5 600 049	33 389 133	14 404 118	43,1
1a.	v tom: neobežný majetok netto	1 040 515	2 242 172	2 915 907	2 589 467	88,8
1b.	v tom: obežný majetok netto spolu	1 819 763	3 314 087	30 446 709	11 803 013	38,8
1ba.	z toho: zásoby	943 734	1 629 018	2 333 805	1 197 920	51,3
1bb.	z toho: pohľadávky netto spolu	864 759	1 678 234	27 379 390	10 592 480	38,7
	v tom: pohľadávky z obchodného styku (z riadku 1bb.)	787 854	1 668 152	27 109 757	10 401 950	38,4
	z toho: pohľadávky z obchodného styku zo zákazky "Martinská teplárenská, a.s." (z riadku 1bb.)	n	n	25 852 762	8 793 794	34,0
1bba.	v tom: dlhodobé pohľadávky (z riadku 1bb.)	698	6 544	2 307 832	2 461 798	106,7
1bc.	z toho: finančný majetok	11 270	6 835	733 514	12 613	1,7

Rozptyl v objeme celkového majetku spôsobuje najmä rozkolísaný vývoj obežného majetku, keď **neobežný majetok**, po investičnom „boome“ v rokoch 2018 a 2019, sa v zásade stabilizoval. Po abstrahovaní od vplyvu pohľadávok zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ na úroveň obežného majetku v rokoch 2019 a 2020 je zrejme, že úroveň **obežného majetku** určuje najmä prevádzková výkonnosť (výroba) a samozrejme aj úroveň odbytu výrobkov v príslušnom roku. Odbyt výrobkov v rokoch 2018 - 2019 zaostával za úrovňou výroby, čo malo za následok nárast skladovaných výrobkov. V roku 2020 sa tento vývoj zvrátil a o 915 tis. € vyšší odbyt výrobkov, oproti úrovni výroby v roku 2020, výrazne prispel k rekordným ekonomickým výsledkom.

vybrané ukazovatele štruktúry majetku a kapitálu - pokračovanie

číslo riadku	Položka	2017	2018	2019	2020	Index 2020/2019
2.	Vlastné imanie spolu	748 939	1 027 000	1 373 643	2 211 648	161,0
2a.	v tom: nerozdelený zisk minulých rokov (z riadku 2.)	361 990	514 435	765 105	1 029 122	134,5
2b.	v tom: zisk za bežný rok (z riadku 2.)	152 445	250 670	364 017	938 005	257,7
3.	Závazky celkom	1 519 850	4 399 417	31 939 058	8 261 425	25,9
v tom: záväzky zo zákazky "Martinská teplárenská, a.s." z r.3.		n	n	27 848 032	5 386 666	19,3
CZ	Celková (relatívna) zadlženosť v %	64,4	78,6	89,7	81,9	91,3
3a.	dlhodobé záväzky spolu (z riadku 3.)	18 291	25 162	431 572	2 207 533	511,5
3aa.	z toho: dlhodobé záväzky z obchodného styku	0	0	340 914	2 132 440	625,5
3b.	krátkodobé záväzky spolu (z riadku 3.)	975 574	2 550 587	29 625 430	3 958 070	13,4
v tom: krátkodobé záväzky zo zák. "Martinská teplárenská, a.s." z r.3b.		n	n	27 364 318	2 986 226	10,9
3ba.	z toho: krátkodobé záväzky z obchodného styku (z riadku 3b.)	639 037	2 316 461	25 364 728	3 226 340	12,7
3baa.	v tom: krátkodobé záväzky z obchodného styku zo zákazky "Martinská teplárenská, a.s." (z riadku 3ba.)			25 364 728	2 588 788	10,2
3bb.	z toho: čistá hodnota zákazky (z riadku 3ba.)	n	n	1 999 590	397 438	19,9
3bc.	z toho: záväzky voči spoločníkom (z riadku 3b.)	220 325	96 161	0	0	n
3c.	bankové úvery spolu (z riadku 3.)	704 793	1 770 557	1 675 264	1 771 877	105,8
3ca.	z toho: dlhodobé úvery (z riadku 3c.)	0	717 569	1 079 964	878 236	81,3
3cb.	z toho: krátkodobé úvery spolu (z riadku 3c.)	476 691	1 052 988	595 300	893 641	150,1
3cba.	v tom: kontokorentný úver (z riadku 3cb.)	228 102	396 044	348 375	289 042	83,0
3d.	krátkodobé rezervy (z riadku 3.)	49 294	53 111	206 792	77 945	37,7
3e.	dlhodobé rezervy (z riadku 3.)	n	n	n	246 000	n
4.	Časové rozlíšenie pasív spolu	595 832	173 632	76 432	3 931 045	n
4a.	v tom: dotácia KaHR -13SP (z riadku 4.)	270 262	173 362	76 162	0	0,0
4b.	v tom: iné položky ČR pasív (z riadku 4.)	325 570	270	270	3 931 045	n
Čistý pracovný kapitál (r.1b.- r.1bba.- r.3b.+ r.3bb.- r.3cb.+ r.3cba.- r.4.+ r.4a.)		269 332	99 742	265 842	1 244 939	468,3

Vlastné imanie Spoločnosti, ktoré sa v rozhodujúcej miere zvyšuje o zisky po zdanení, sa za ostatné 4 roky zvýšilo takmer **3 - násobne**, keď na financovanie potrieb Spoločnosti bolo ponechaných vyše 70% ziskov dosiahnutých v rokoch 2016 až 2020.

Celková (relatívna) zadlženosť, ako pomer celkových splatných záväzkov k zostatkovej účtovnej hodnote celkového majetku, dosahovala limit doporučenej úrovne (65%) do roku 2017.

Masívne investičné výdavky v roku 2018 (v objeme takmer 1,5 mil. €) boli financované najmä z bankových úverov, ktoré sa v roku 2018 navýšili o 1 294 tis. €, čo zvýšilo celkovú (relatívnu) zadlženosť takmer o 15% a posunulo ju do červených čísel.

Celkovú vykázanú (relatívnu) zadlženosť v rokoch 2019 a 2020, ktorá dosahuje 90, resp. 82%, negatívne deformujú aktíva (pohľadávky) a pasíva (záväzky) zo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ Kvantifikácia rozsahu tejto deformácie je nad rámec výročnej správy.

Krátkodobé rezervy, ako odhadnuté sumy budúcich výdavkov časovo patriacich do bežného roka (najmä nevyčerpané dovolenky za bežný rok), predstavovali do roku 2018 nevýznamnú položku záväzkov, ale v roku 2019 sa takmer 4 – násobne zvýšili. Zvýšenie krátkodobých rezerv v roku 2019 spôsobil odhad nákladov na projektovú dokumentáciu zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ v sume 143 tis. €.

Dlhodobé rezervy boli vytvorené v roku 2020 na náklady na opravy počas záručnej doby na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, ktorá predstavuje 60 mesiacov od podpísania Protokolu o predbežnom prevzatí diela. Vytvorená rezerva predstavuje 1,2% z výnosov z tejto zákazky.

Objem celkových záväzkov – cudzieho kapitálu a rezerv, logicky rastie paralelne so zvyšovaním celkového majetku. Vývoj celkových dlhov Spoločnosti je však od roku 2018 progresívnejší, ako je nárast jej vlastného imania – vlastného kapitálu, čo má za následok **zvyšovanie celkovej absolútnej aj relatívnej zadlženosti** Spoločnosti od roku 2018.

2.5. Pomerové ukazovatele finančnej analýzy za roky 2017 – 2020

ukazovateľ	doporučené hodnoty	2017	2018	2019	2020
Likvidita					
likvidita okamžitá	0,2 – 0,6	0,01	0,00	0,03	0,00
bežná	1,0 – 1,5	0,56	0,52	0,93	1,01
celková	2,0 – 2,5	1,17	1,03	1,01	1,15
Čistý pracovný kapitál (ČPK) absolútne	kladné číslo	269 332	99 742	265 842	1 244 939
Podiel ČPK na krátkodobých záväzkoch	0,2 +	0,17	0,03	0,01	0,15
Zadlženosť					
zadlženosť celková	do 0,65	0,644	0,786	0,897	0,819
úverová zadlženosť	optimalizovať	0,166	0,316	0,050	0,123
finančná samostatnosť	od 0,35	0,261	0,183	0,041	0,154
finančná stabilita	od 0,35	0,27	0,32	0,09	0,37
Rentabilita					
rentabilita celkového majetku z čistého zisku	maximalizovať	5,3%	4,5%	1,1%	6,5%
vlastného kapitálu z čistého zisku	maximalizovať	19,6%	33,5%	35,4%	68,3%
výroby z prevádzkového zisku	maximalizovať	5,0%	5,1%	2,5%	11,0%
prevádzkových nákladov z prev.zisku	maximalizovať	5,3%	5,4%	2,5%	12,4%
Aktivita					
obrat celkového majetku	minimalizovať	230	259	258	369
obežného majetku	minimalizovať	146	154	235	303
zásob celkom	minimalizovať	76	75	39	42
doba splatnosti obchodných pohľadávok	minimalizovať	69	66	145	258
doba splatnosti obchodných záväzkov	optimalizovať	51	55	121	116
Produktivita					
celkového majetku: z tržieb	maximalizovať	1 587	1 407	1 414	988
z pridanej hodnoty	maximalizovať	440	317	60	200
vlastného kapitálu: z tržieb	maximalizovať	6 069	7 673	15 774	4 658
z pridanej hodnoty	maximalizovať	1 684	1 729	1 465	1 304
osobných nákladov: z tržieb	maximalizovať	4 808	6 971	17 963	8 346
z pridanej hodnoty	maximalizovať	1 334	1 571	1 668	2 337

- a) Úroveň ukazovateľov **likvidity**, ktoré vyjadrujú schopnosť Spoločnosti včas splácať svoje krátkodobé záväzky a krátkodobé úvery z disponibilného finančného majetku a zo zdrojov získaných zo speňaženia krátkodobých aktív (krátkodobé pohľadávky a zásoby), sa výrazne priblížila k doporučeným hodnotám **iba pri bežnej likvidite**.

Dlhodobu nevýznamnú úroveň finančného majetku spôsobuje, že **okamžitá likvidita** dosahuje iba 1/20 úrovne doporučenej v rámci zásad finančného riadenia.

Nedostatočná úroveň likvidity je dôsledkom vysokého stavu krátkodobých prevádzkových záväzkov, ktorými Spoločnosť kompenzuje podkapitalizovanie pri financovaní investičného rozvoja od roku 2018.

„Zlaté finančné pravidlo“, ktoré vyžaduje, aby Spoločnosť kryla svoj dlhodobý majetok z vlastných zdrojov a z dlhodobých cudzích zdrojov, bolo dodržané do roku 2017. Na konci roka 2019 dosiahlo **podkapitalizovanie v investičnej činnosti** úroveň vyše **295 tis. €** (10%).

Čistý pracovný kapitál, ako absolútny previs krátkodobých aktív Spoločnosti nad jej krátkodobými záväzkami a krátkodobými úvermi, je trvale pozitívny. K doporučenej relatívnej úrovni čistého pracovného kapitálu (najmenej 20% z objemu krátkodobých záväzkov a do jedného roka splatných úverov) sa Spoločnosť priblížila v rokoch 2017 a 2020.

- b) **Celkovú relatívnu zadlženosť**, ako podiel celkových cudzích zdrojov (celkových záväzkov) na krytí majetku, ktorej maximálnu doporučenú hodnotu predstavuje **koeficient** na úrovni **0,65**, udržala Spoločnosť iba do roku 2017, v ktorom predstavovala koeficient 0,64. Z identických príčin ako sú uvedené pri hodnotení likvidity, je celková (relatívna) zadlženosť Spoločnosti od roku 2018 výrazne vzdialená od jej doporučeného limitu.

- c) **Rentabilitu** kapitálu, majetku, výroby a nákladov, ako pomerové ukazovatele, je racionálne hodnotiť iba za roky 2016 - 2018 a za rok 2020. Absolútne hodnoty majetku, cudzieho kapitálu (záväzkov), výkonov a nákladov dosiahnuté za rok 2019 sú niekoľkonásobne vyššie ako za roky 2016 – 2018, čo devaluje analytickú hodnotu pomerových ukazovateľov za rok 2019 a ich porovnávanie s pomerovými ukazovateľmi dosiahnutými za roky 2016 – 2018. **Rentabilita prevádzkových nákladov** z prevádzkového zisku bola v rokoch 2016 – 2018 vzácnne vyrovnaná a dosahovala v priemere 5,3 %. Rovnako stabilná bola aj **rentabilita výroby** z prevádzkového zisku – v priemere 5,0%. **Rentabilita vlastného kapitálu** z čistého zisku v hodnotenom období progresívne každoročne rastie a už v roku 2018 dosiahla vyše 30%. Rekordný zisk dosiahnutý za rok 2020, ktorý je nominálne takmer zhodný so ziskom za predchádzajúce 4 roky spolu (2016 - 2019) posunul v roku 2020 rentabilitu majetku, kapitálu, výroby aj nákladov na 2 - násobne vyššiu úroveň ako bola dosahovaná vo výkonnostne „štandardných rokoch 2017 - 2018.
- d) **Aktivita majetku**, meraná počtom dní potrebným na jednu obrátku majetku, dosiahla najpriaznivejšiu úroveň v roku 2016, v ktorom postačovalo celkovému majetku na jednu obrátku iba 130 dní a priemerná doba splatnosti obchodných pohľadávok dosahovala štandardných 53 dní. Od roku 2017 sa „rýchlosť“ aktív, v porovnaní s rokom 2016, znižuje na polovičnú, pričom spomalenie rýchlosti bolo spôsobené:
- výrazným nárastom neobežného (investičného) majetku, najmä od roku 2018,
 - rastom objemu obežného majetku, ktorý bol progresívnejší ako bol vývoj tržieb z odbytu od roku 2017.
- Absolútny rast aktív (majetku) výrazne zvýšil aj nároky na potrebu cudzieho kapitálu, čo od roku 2018 viedlo k zvýšeniu absolútnej aj relatívnej zadlženosti Spoločnosti. K zvýšenej potrebe cudzieho kapitálu (=zadlženosť) prispelo, okrem absolútneho nárastu majetku od roku 2018, aj predĺženiu doby splatnosti obchodných pohľadávok, najmä od roku 2019 v súvislosti so zmluvne dohodnutými platobnými podmienkami na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“.
- e) **Produktivita**, ako pomerový ukazovateľ výkonnosti majetku a kapitálu z tržieb, ktorá je obrátenou pomerovou hodnotou ukazovateľom aktivity majetku, logicky dosiahla najvyššiu úroveň tiež v roku 2016 a v nasledujúcich rokoch kopírovala vývoj aktivity, tzn. že klesala z identických dôvodov aké ovplyvnili ukazovateľa aktivity majetku.

Z h r n u t i e hodnotenia vývoja v rokoch 2017 - 2020

1. **Výkonnosť** Spoločnosti z hlavnej činnosti, ktorá má charakter malosériovej, ale najmä zákazkovej výroby, je značne diferencovaná. Výroba dosahovala do roku 2018 v priemere 6,3 mil. € ročne, v roku 2019 sa vplyvom významnej zákazky pre spoločnosť Martinská teplárenská, a.s., zvýšila na 22,2 mil. € a v roku 2020 dosiahla 9,4 mil. €.
2. **Objem celkového majetku** dosahoval do roku 2017 v zostatkových účtovných hodnotách, úroveň okolo 2,7 mil. € a prevládal v ňom obežný majetok (zásoby a pohľadávky). Vplyvom výrazného investičného rozvoja v rokoch 2018 - 2019 a zvýšenia výkonnosti sa majetok už v roku 2018 zvýšil 2 – násobne a na konci roka 2019 dosahuje úroveň vyše 14 mil. €.
3. **Rentabilita výroby** z prevádzkového zisku je stabilná a v rokoch 2016 – 2018 dosahovala v priemere 5,0 %. Rentabilita celkového majetku z čistého zisku mierne klesá vplyvom výrazného nárastu majetku od roku 2018, ale dosahovaný čistý zisk v absolútnom vyjadrení sa od roku 2018 vyvíja progresívne. Jej úroveň však nie je postačujúca na dostatočné samofinancovanie rozvoja a na udržanie primeranej zadlženosti.
4. Rozhodujúcim zdrojom efektívnosti (zisku) je **prevádzkový zisk**, ktorý dlhodobo rastie. Strata z finančnej činnosti sa od roku 2018, vplyvom vyššej úverovej zadlženosti, zvyšuje a ubrala takmer 1/8 z prevádzkového zisku dosiahnutého za hodnotené obdobie.
5. Celková **zadlženosť** Spoločnosti sa do roku 2017 udržiavala v doporučených limitoch, ale výrazný investičný rozvoj od roku 2018 ju posunul nad tieto limity. Záväzky voči bankám, verejným inštitúciám a zamestnancom Spoločnosť spláca v dohodnutých, resp. v zákonných lehotách. Splatnosť záväzkov z obchodného styku Spoločnosť udržiava na štandardnej úrovni.

6. **Obchodne sa Spoločnosť orientuje** viac na tuzemský trh, na ktorom v ostatných dvoch rokoch umiestnila takmer $\frac{3}{4}$ svojho odbytu. Významnú časť odbytu služieb zaručuje Spoločnosti dodávky služieb pozáručného servisu a opravy zariadení, ktoré dodala zákazníkom, pričom tržby za servis a opravy každoročne rastú.
7. V rámci hodnoteného obdobia je, z pohľadu výkonnosti a efektívnosti, **najúspešnejším rokom rok 2020**. Zvýšený stav obchodných pohľadávok a obchodných záväzkov, ktorý vznikol od roku 2019 v súvislosti so zákazkou Martinská teplárenská, a.s.“ sa čiastočne stabilizuje na štandardnú úroveň už v roku 2021, v ktorom bude zákazka odovzdaná investorovi.

III. Predpokladaný vývoj Spoločnosti v roku 2021

3.1. Zásadné obchodné zámery a očakávania, zákaznícka orientácia

Kľúčovými cieľmi Spoločnosti pre rok 2021, ktorý Spoločnosť očakáva ako obchodne aj ekonomicky zložitú obdobie, sú:

- udržať doterajšiu vedúcu pozíciu v odbore výroby elektrických zdrojových agregátov a kogeneračných jednotiek na slovenskom trhu,
- využiť potenciál získaný pozitívnym zvládnutím zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“ pre získavanie nových technicky podobných zákaziek na tuzemskom trhu, ale aj v Českej republike, príp. v Poľsku,
- zvýšiť predaj kogeneračných jednotiek na Slovensku a expandovať na okolité trhy, najmä Česká republika a Poľsko,
- zvýšiť efektívnosť výroby nastavením výrobných procesov tak, aby boli výrobky spoločnosti na trhu konkurencieschopnejšie,
- opätovne aktívne vstúpiť do odvetví, ktoré boli v posledných rokoch obchodne zanedbávané, ako sú napríklad železničné stroje, lodné agregáty, armádne agregáty.

3.2. Významné riziká a neistoty

- a) pretrvávajúce problémy s dodávkami materiálu a komponentov,
- b) riziko nestabilnej ekonomicko - politickej situácie na Slovensku a v Európe a s tým spojené zastavenie významnejších investičných projektov,
- c) rastúce ceny vstupných materiálov a komponentov z dôvodu rastu cien energií v Európe.

3.3. Predpoklad vybraných ukazovateľov na rok 2021 (v tis. €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2020	Zámer 2021
Tržby z predaja výrobkov a služieb	10 301,3	4 800
Zisk pred zdanením	1 155,4	420
Majetok celkom (netto)	14 404,1	6 900
z toho: pohľadávky celkom	10 592,5	3 400
Záväzky celkom	12 192,4	4 400
Výdavky na obstaranie dlhodobého majetku	72,4	70

Spoločnosť bude v roku 2021 pokračovať vo svojom doterajšom hlavnom predmete podnikania. Neočakáva v roku 2021 výraznejšie oživenie trhu, skôr naopak jeho obmedzenie, ale chce mierne zvýšiť svoju výkonnosť - objem tržieb z predaja „štandardných“ výrobkov a služieb (mimo zákazky „Martinská teplárenská, a.s.“) oproti úrovni roku 2020.

Efektívnosť - rentabilitu tržieb zo zisku pred zdanením, Spoločnosť v roku 2021 predpokladá mierne nižšiu ako v roku 2020 - na úrovni okolo 9%.

Riziko v zámere zisku, ktoré by mohlo byť spôsobené nedosiahnutím očakávaných tržieb, bude Spoločnosť kompenzovať úsporami režijných, ale aj prevádzkových nákladov.

Investičné výdavky Spoločnosti budú v roku 2021 skromné, budú smerované do doplnenia jej technologického parku a ich zdrojom budú odpisy neobežného majetku.

Výrazný absolútny pokles pohľadávok a záväzkov v roku 2021 (o vyše $\frac{2}{3}$) Spoločnosť očakáva v súvislosti s ukončením prác na zákazke „Martinská teplárenská, a.s.“, ktoré bude o. i. spojené aj so zúčtovaním prijatých a poskytnutých záloh a preddavkov na túto zákazku.

Finančné zdroje získané v roku 2021 zo zisku a zo zníženia obežného majetku (zásoby, pohľadávky) chce Spoločnosť použiť na zníženie svojej zadlženosti.

Z á v e r:

S ohľadom na súčasný stav majetku, úroveň zadlženosti a predpokladanú efektívnosť tržieb a majetku, má Spoločnosť v roku 2021 ekonomicko - obchodné predpoklady pre ďalšie pokračovanie vo svojej doterajšej činnosti, jej rozvoj a znižovanie svojej zadlženosti.

IV. Návrh na rozdelenie zisku za rok 2020

V roku 2020 dosiahla Spoločnosť zisk po zdanení vo výške **938 004,99 €**.

Pre Valné zhromaždenie spoločníkov navrhujem zisk dosiahnutý v roku 2020 previesť v prospech **nerozdelených ziskov minulých rokov v sume 938 004,99 €** za účelom zníženia zadlženosti Spoločnosti.

Doplnenie zákonného rezervného fondu zo zisku dosiahnutého za rok 2020 po zdanení nie je potrebné. Skutočná výška rezervného fondu k 31.12.2020 predstavuje sumu 20 000,00 €, čo je úroveň zákonného rezervného fondu upravená Spoločenskou zmluvou Spoločnosti, t.j. 10,0 % základného imania Spoločnosti.

Výročnú správu zostavil: *Ing. Vladimír K o r e c*, konateľ